ئىنتىزامنى ساقلاش ـ تىزگىنلەش قۇرۇلۇشىدا ئىلغار جاينامىز

جاڭا كاسىپ كۆيلەرى سىرتقى ساۋدانى دامىتىشتىكى تىنچ كۆشنە ئىنالدى

جىل ئورتاسىدا ھەكونومىكانى نازار

□ گازەتىمىزدىكى جالپلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشلار قۇرۇلۇشى ئەتلىسى چىن چياڭژۇي

بىيل ئىلىكى جارىي جىلدا جاڭا تىپىتى ئىدارىسى ۋېرۇس وكېسىگە قابىنۇ ئىنىدەتى ئەمدىكى ھەكونومىكانى ئاۋۇر سوققىغا ئۇچراتقان بولسا، شىنجياڭنىڭ سىرتقى ساۋدا كاسىپىرىنىڭ ئالدىغا چىقىۋاتقان تۇنجى قېتىملىق سىرتقى ساۋدا كاسىپىرىنىڭ ئىلىۋىتى سىنىدا ئىكەنلىكى ئېلان قىلىنىدى. "ئىتىنى ۋىرىنقىتىرۇ"، "ئىتىنى قامىتامىسز ھەتۇ" سىياسەت ـ شارائىتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش، شىنجياڭنىڭ سىرتقى ساۋدىسىنى داۋاملاشتۇرۇش، جاڭا كاسىپ كۆيلەرى سىرتقى ساۋدىسى داۋاملىق جەتكەنلىكىنى تەبىئىيلەشتۈرۈش كۆشكە ئىنالدى.

6 ـ ئاي سىرتقى ساۋدا قۇلدىراۋدان ۋەلەۋگە ئۆتىپ، بەلسەندى سىگنال بەردى

"ئىلىكى جارىي جىلدا سەرىكتەستىگەمىزدىكى سىرتقى ساۋدا ئېمپورت ـ ئەكسپورت جالپى سوماسىدا ۋىنقىتى ئارتۇق ئۇقىمى جارىققا شۇقتى. مۇنۇك ئىشىندە جابدۇق جاساۋغا قاجەتتى بولۇشكەتەر ئېمپورتىندا 4 ـ ئايدان بەرى زور كولەمدە ئارتۇق جارىققا شۇقتى. بۇغان كەزەكتەگى ھەل ئىشى كاسىپىرىنىڭ جۇمىستى، ئوندىرىستى بەلسەنە قالپىنا كەلتۈرۈى، ھەل ئىشىندەگى نىسان سۇرانسىنىڭ ئارتۇى سەبەپ بولۇپ وتىر"، ـ دەدى 7 ـ ئايدىڭ 30 ـ كۈنى ھەرىكشە ترانسفورماتور جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى حالقارالىق بازار ئۇبولمىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى تىلشىگە.

ھەرىكشە ترانسفورماتور جارنا شەكتى سەرىكتەستىگى ھەل ئىشىندەگى ھەلكتر قۇۋاتى جابدۇقتارىن جاساۋشلاردىكى جانە ھەرگىا جۇيە سىنە شەشىم جوبالارىنان قىزمەت وتەۋشلەردىك باستاۋشىسى رەتىندە، جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق ونىمدەرى 70تەن ئىستام مەملەكەت پەن وڭىرگە ئىساتتى كىردى، سوندىاي ـ اق 30دان ئىستام مەملەكەتكە ئۇبىر تۇلعالانعان، تولىق تامامدالعان ينجەنەريا جانە جۇيەلىك شەشىم جوبالارىن ۋىسنىپ وتىر.

"ئىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋدى ويدا ـ ئەداي ئىستەۋمەن بىرگە، ئۇبىزدىكى ورتا ازيا، شىعىس وڭتۇستىك ازيا قاتارلى جەرلەردەگى ئۇبىر ئۇبولىم مەملەكەتتەردەگى نىساندارىمىز جۇمىستى، ئوندىرىستى تۇگەلدەي قالپىنا كەلتىردى. بۇل نىساندارداڭ جۇمىسىنىڭ قالپىنا كەلۋى سەرىكتەستىگىمىزدىكى ئىلىكى جارتى جىلداعى جابدۇق جاساۋ ئەكسپورتىن ونان ارى جەبەدى. سوڭغى جارتى جىلدا كاسىپىرىنىڭ سىرتقى ساۋدا ئېمپورت ـ ئەكسپورتى ورنىقتى ئۇقىمدى ساقتايدى دەپ مەجەلەپ وتىرمىز"، ـ دەدى كاسىپىرىنىڭ حالقارالىق بازار ئۇبولىمىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى.

ئۇرىمجى كەدەنى بەرگەن قاتىستى ساندى مالىمەتتە كورسەتىلۋىنشە، رايونىمىزدىكى سىرتقى ساۋداسى بىيل 3 ـ ئايدان بەرى ئىلىق ساۋدا قۇنىندا اي ساين ئۇوسۇ ئۇقىمى جارىققا شۇقىپ، بىلتىرقى سايكەس مەزگىلدە گەدەن تومەندەۋ مولشەرى ۋزدىكسىز ازايغان. 6 ـ ئايدا رايونىمىزدىكى ئېمپورت ـ ئەكسپورت جالپى سوماسى قۇلدىراۋدان ورلەۋگە ئۇتۇدى ورىنداپ، ئېمپورت ـ ئەكسپورت جالپى سوماسى 11 مىلليارد 270 مىلليون يۇاندى قۇراپ، ارتۇق جىلدامدىقى سايكەس مەزگىلدەگەدەن 10.6% وسكەن. مۇنۇك ئىشىندە ئەكسپورت سايكەس مەزگىلدەگەدەن 14.8%؛ ئېمپورت سايكەس مەزگىلدەگەدەن 2.4% ارتقان. وسى بىرنەشە ئىدىئا ساندى مالىمەتتەردىكى وزگەرىسى رايونىمىزدىكى سىرتقى ساۋداسىنىڭ بىرتىندەپ جاندانۇ كۆيىندە ئەكەنىن كورسەتەدى.

شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا قاۋىرت ارتىپ، ئۇيمدى مەزگىلدى قارسى الدى

ساۋدانىڭ جاڭا تىپىتى كاسىپ كۆيى رەتىندە، شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا ينتەرنەت جەلىسىندە ساۋدالاشۇ، كەزدەسپەي تاۋار وتكىزۇ جانە ايرباس تىزبەگى قىسقا بولۇ سياقتى باسمىدىقتارىمەن ئۇتىمسىز جاۋىدا ورلەپ، سىرتقى ساۋدا كاسىپىرىنىڭ ئىندەتتىڭ ئىقپالىنا توتەپ بەرۇندە بەلسەندى رول ئىتقاردى.

ئۇرىمجى كەدەنىنىڭ ساناعىنا نەگىزدەلگەندە، ئىلىكى 5 ئايدا كەدەندىك باقىلاۋ ـ باسقارۇداعى شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا بوينىشا تىكە ساتىپ الۇدىڭ ئەكسپورتتىق ئۇتىزمى جالپى 15 مىلليون 551 مىڭ 500 دانانى قۇراپ، سايكەس مەزگىلدەگەدەن 2827 ھەسە ئۇوسپ، تاۋار قۇنى مولشەرمەن 52 مىلليون 639 مىڭ 600 دوللار بولۇپ، سايكەس مەزگىلدەگەدەن 1880 ھەسە وسكەن.

"رايونىمىزدىكى شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا ايرباسى قىسقا ۋاقىتتا جوقتان بار بولۇ، بار بولۇدان كۆشەيۇ باردىسىن جۇزەگە ئاسىردى. بۇل حالقارالىق بازاردىڭ جۇڭگو جاساعان ونىمدەرگە كۆشتى سۇرانسىن ايگىلەپ قالماستان، سىرتقى ساۋدا كاسىپىرىنىدارىنىڭ شىنجياڭنىڭ وڭىرلىك، سايىاسات باسمىدىعنان جاندى پايدالانۇ كەرەكتىگىن دە كورسەتەدى"، ـ دەدى ئۇرىمجى كەدەنى شەكارا وتكەلدەرىن باقىلاۋ ـ باسقارۇ باسقارماسىنىڭ باستىعى گۇان يۇك.

الاتاۋ شەكارا وتكەلىندە شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا بوينىشا زات تاسىمالىمەن ئىنالىساتىن بەلگىلى كاسىپىرىنىڭ جاۋاپتىسىنىڭ ئىتۇنشا، بىيل جىل باسىنان بەرى، ئىتالعان سەرىكتەستىك ۋىستىنە العان شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا جۇمىسى قىسقا عانا بىرنەشە ئايدا زور مولشەردە ارتقان. 3 ـ ئايدا تاۋار كەزەگى تەك 400 مىڭنان اسسا، 5 ـ ئايدا 10 مىلليوننان ئىستام كەزەككە جەتكەن، 6 ـ ئايدا شەكارا ئىتتىفاق سىرتقى ساۋدا سايابىر كەزگە ئۇتىپ، ئىلىق ساندى مالىمەتتە شاعىن كولەمدە ازايۇ بايقالسا دا، تاۋار كەزەگى 6 مىلليوننان ئىستامعا جەتكەن. ئىلىكى جارتى جىلدا ئىتالعان سەرىكتەستىكتىك شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا بولشەك ساتۇ ئەكسپورتى 20 مىلليوننان ئىستام تاۋار كەزەگىن قۇراعان.

"شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا جۇمىسىنىڭ ارتۇى ھەرۇپا تۇتىنۇشلارىنىڭ جۇڭگو جاساعان ونىمدەردى تۇتىنۇ سۇرانسىنىڭ ئالى دە كۆشتى بولۇپ وتىرعاندىعىن كورسەتتى. قازىر ئۇبىز جۇڭگو جاساعان تاۋارلاردى 'جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزى + تاس جول جۇك تاسمالى' سىندى شەكارا ئىتتىفاق تاس جول مەن تەمىر جولدا ۋىتلاپ تاسمالداۋ ۋلگىسى ارقىلى گەرمانيا، بەلگيا، نيدەرلاند سياقتى مەملەكەتتەرگە جەتكىزىپ وتىرمىز"، ـ دەدى وسى جاۋاپتى ادام.

بىيل ئىلىكى جارتى جىلدا ئۇرىمجى قالاسى شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا بوينشا جالپىلىق سناق رايونى بولۇپ بەكتىلىپ، شىنجياڭنىڭ شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋداسىنىڭ داۋۇندىداعى سايىاساتتىق باسمىدىقتى ونان ارى كۆشەيتتى.

"ئىلىكى جارتى جىلدا رايونىمىز سىرتقى ساۋدا كاسىپىرىنىدارى شەسپەن بايلانىس جاساپ باتىسقا شەعارۇ، باتىستان كەلگەندى شەسقا جونەلتەۋ سىندى حالقارالىق زات جەتكىزۇ ارناسىنىڭ باسمىدىعىن بەلسەنە ساۋلەلەندىرىپ، شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا بوينشا تىكە ساتىپ الۇ ئەكسپورتىنىڭ تەمىر جول تاسمالى جاڭا باعىتىن قاراستىرىپ، ئىندەت كەزىندەگى تاسمال قۇاتىنىڭ جەتكىلىكسىز بولۇ سەبەبىنەن دەر كەزىندە شەكارادان شەعا الماي قالعان شەكارا ئىتتىفاق ئەلەكترونىدى ساۋدا تاۋارلارىنىڭ كەدەننەن جەدەل ئۇوتۇن قامتامامسز ھەتتى"، ـ دەدى گۇان يۇك.

جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارى زور مولشەردە كوبەيىپ، حالقارالىق كاسىپ سالاسىنىڭ قامداۋ تىزبەگىن قامتامامسز ھەتتى

ئۇرىمجى كەدەنىنىڭ ساناعىنا نەگىزدەلگەندە، بىيل ئىلىكى جارتى جىلدا شىنجياڭ شەكارا وتكەلدەرى ارقىلى شەكارادان كىرگەن ـ شىققان جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارىنىڭ جالپى سانى 3968 كەزەككە جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگەدەن 27.8% ارتقان، جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارى تاسمالداعان جۇك مولشەرى 3 مىلليون 239 مىڭ تونناعا جەتىپ، سايكەس مەزگىلدەگەدەن 139.4% ارتقان.

پويەز كەزەكتەرىنىڭ سانىندا، جۇك مولشەرىندە تۇگەلدەي كەڭ كولەمدە ارتۇ ئۇقىمى جارىققا شۇقتى، بۇل كەزەكتەگى جاھاندانۇ جاعدايىنداعى جۇڭگو باتىس باعىتتاعى قاتناس تورابىنىڭ ماڭزدىلىعىن كورىنەكتىلەندىردى.

الاتاۋ ساعاسى وتكەلىندە جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارىنىڭ جۇك تاسمال دەلدالى جۇمىستارىمەن ئىنالىساتىن بەلگىلى كاسىپىرىنىڭ جاۋاپتىسىنىڭ ئىتۇنشا، بىيل 2 ـ ئايدان بەرى ئىتالعان كاسىپىرىن دەلدال بولعان جۇك تاسمال مولشەرى قاۋىرت ورلەۋ بەتالىسىن كورسەتىپ، 2 ـ ئايدا 800دەن ارتىق ولشەمدى كونتەينەر ئەكسپورتى راسىمدەلسە، 3 ـ ئايدا بۇل كورسەتكىش 1400دەن استامعا، 4 ـ، 5 ـ ئايلاردا تۇگەلدەي 2000نان استامعا، 6 ـ ئايدان باستاپ 4000نان ارتىق ولشەمدى كونتەينەرگە جەتكەن. 6 ـ اي ئۇبىر ئايدا دەلدال بولىپ جۇمىسىن راسىمدەگەن ولشەمدى كونتەينەر سانى بىلتىرقى ئەڭ جوعارعى ئىلىق مولشەردەن 50% ارتىق بولعان.

بىيل جىل باسىنان بەرى، جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارىنىڭ ورنىقتى ئىنالىمىن قامتامامسز ھەتۇ ئۇشىن، ئۇرىمجى كەدەنى بىلگەرندى ـ كەيىندى «ئۇرىمجى كەدەنىنىڭ جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارىنىڭ دامۇىنا قولداۋ كورسەتۇ جونىندەگى 12 شاراسى»، «ئۇرىمجى كەدەنىنىڭ شەكارا وتكەلدەرىندەگى ئىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ مەن كەدەندىك راسىمدەۋدى قولايلاندىرۇ جونىندەگى قىزمەت شاراسى» سياقتىلاردى جارىيالادى. تەمىر جول تاراۋلارى دا بەلسەندى سايىاسات شەعارىپ قولداۋ كورسەتىپ، كاسىپىرىندارداڭ قاتىستى قاراجاتتارىن ازايتىپ، كەشىرىم ھەتىپ، كاسىپىرىندارداڭ اۋىرتپالىعىن ونان ارى جەڭىلدەتتى.

ئۇرىمجى كەدەنى جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارىنىڭ قاتناۋىن جەدەلدەتىپ، پويەز راسىمياتتارىن ھەڭ جوعارى شەكتە ئىقشامداۋ ئۇشىن، كەدەن مەن تەمىر جولداڭ "بىرلەسكەن ۋلگىدە" جۇمىس جۇرگىزۇىن سىكە قوستى، سوندىاي ـ اق جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزىنىڭ العاشقى شىققان جەرىندەگى كەدەنىمەن بايلانىس جاساۋدى، سايكەسۇدى كۆشەيتىپ، چۇڭچياڭ، جىڭجوۋ، حاڭجوۋ، شي ـ ان، چىڭدۇ، لانجوۋ، گۇاڭجوۋ كەدەندەرىمەن جۇڭگو ـ ھەرۇپا كەزەكشى پويەزدارى بوينشا بايلانىس جاساپ ـ سايكەسۇ، قۇرىپ ـ سايكەسۇ مەخانيزمى جونىندە نيەت بايلاستى. قازىر كەزەكشى پويەزدارداڭ شەكارا وتكەلىندە ايالداۋ ۋاقىتى 14 ساعاتتان ئەڭ تەز بولعاندا 6 ساعاتقا دەيىن قىسقاردى.

ئۇزارا قولداۋ، پسيحيكالىق قىسمعا توتەپ بەرۇ قابىلەتىن ارتتىرۇ كەرەك.

ئەگەر مازاسىزدانۇ اسقىنىپ ۋىقىسىزدىقتا، اشۇىن باسا الماۋعا جەتكەندە، بەسىنشى قاداماداما الدىمەن وزىنە ئىشتەي اڭعارتۇ، وزىمەن سويلەسۇ جانە ئۇزىن شابىتتاندىرۇ ارقىلى قوبالجۇدى جەڭىلدەتۇ كەرەك، تۇىستارىمەن، دوستارىمەن اڭگىمەلەسۇ ارقىلى دا كوڭىل كۆيدى باسۇعا بولادى. ئۇزىن رەتتەۋ ئىساتسىز بولعاندا، پسيحيكالىق قىسىم شەكتەن تىس جوعارى بولعاندا، التىنشى ساتعا ئۇتىپ، دەر كەزىندە كاسىبي تۇلعالاردان كومەك سۇراۋعا بولادى.

"بىزدە مول تاجرىيەلى كاسىبي شىپاگەرلەر ۋجمى بار، 9 پسيحيكالىق اقىل ـ كەڭەس تىكە جەلىسى اشىلعان، قالا تۇرعىندارىنىڭ رۇحانى ساۋلىققا قاتىستى ماسەلەلەردى شەشۇىنە كومەكتەسەمىز". شيا يەلىك بىلاي دەدى: ۋىرۇس ـــ اۋرۇ، ناشار كوڭىل كۆي دە اۋرۇ، ادامنىڭ كوڭىلى شاتتانعاندا پسيحيكالىق اۋرۇلاردان "قورعانۇ داۋالىن" تۇرعىزادى. كوپشىلىكتىڭ ھەرەكشە مەزگىلگە بەلسەنە قاراۋىن، اقاۋسىز كوڭىل كۆيدە بولۇىن ئۇمىت ەتەمىن.

ئىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتى جونىندەگى ئاۋار جاريالاۋ ماجلىسىندە

ئۇرىمجى قالاسى جاڭا تىپىتى ئىدارىسا ۋىرۇس وكېپ قابىنۇىن تەگىن مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋ سايىاساتىن قاتاڭ تىياناقتاندىردى

گازەتىمىزدىكى جالپىلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشلار قۇرۇلۇشى ئەتلىسى **لي چۇنشيا، جاۋ چۇنخۇا** 8 ـ ئايدىڭ 2 ـ كۈنى ۋۇرىمجىدەن حابارلايدى. ئۇرىمجى قالاسىندا ئىندەت تۇتلىغانلار كەيىن، ئۇبىرسىپىرا قاۋىم جاڭا تىپىتى ئىدارىسا ۋىرۇس وكېپ قابىنۇ دياگنوزى تۇراقتاندىرىلغان ناۋقاستاردىكى جانە اۋرۇ بەلگىسى جوق جۇئەمدالۇشلاردىكى مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋ قاراجاتى ماسەلەسنە نازار اۋدارۇدى. 8 ـ ئايدىڭ 2 ـ كۈنى ئۇرىمجى قالالىق ھەمدەۋ قامتامامسزدانىدىرۇ مەكەمەسى پارتيا باسشىلىق گرۇپپاسىنىڭ شۇجيى حى شينگو بىلاي دەپ تانىستىردى: ئۇرىمجى قالاسى مەملەكەتتىك، اۋتونومىيالى رايونىنىڭ جاڭا تىپىتى ئىدارىسا ۋىرۇس وكېپ قابىنۇىن مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋ شەمەنىڭ جابۇ قىزمەتىن ۋىداعداي ئىستەۋ جونىندەگى تالابىن قاتاڭ تىياناقتاندىرىپ، دياگنوزى تۇراقتاندىرىلغان جانە كۆدىكتى ناۋقاستار مەن اۋرۇ بەلگىسى جوق جۇئەمدالۇشلاردىكى قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋ قاراجاتىن بۇكلەدەي كەشىرەدى.

تانىستىرۇعا قاراعاندا، ئۇرىمجى قالاسى مەملەكەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ جانە سالاماتتىق كومىتەتى تاراتقان «جاڭا تىپىتى ئىدارىسا ۋىرۇس وكېپ قابىنۇ ئىندەتىنە دياگنوز قويۇ ـ ھەمدەۋ جوباسىندا» قامتىلغان مەدىتسىنالىق قىزمەت وتەۋ نىساندارى مەن ئۇدارىدارمەكتەردى تۇگەلدەي ۋاقىتشا ئۇرىمجى قالالىق ھەمدەۋ قامسزداندىرۇ قورىنىڭ تولەۋ كولەمىنە ەنگىزەدى. وزگە جەردە ھەمدەلگەن دياگنوزى تۇراقتاندىرىلغان جانە كۆدىكتى ناۋقاستار مەن اۋرۇ بەلگىسى جوق جۇئەمدالۇشلاردىكى ينفورماتسياسىن تىركەۋگە الۇ مەن ھەمدەۋ شەمەنىڭ ھەسەبىن مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋگە بەلگىلەنگەن شىپاحانالار ۋىداعداي ئىستەيدى، ھەمدەۋ قامسزداندىرۇنان تولەنەتىن بولىگىن ھەمدەلگەن جەردىڭ ھەمدەۋ قامسزداندىرۇىن بىتىرەتىن قۇرىلمدارى الدىن الا تولەي تۇرادى، ئىندەت ئاياقتاغانلار كەيىن بۇكىل ھەلدە ئۇبىر تۇتاس ھەسپەتەۋ ۋىمداستىرىلادى.

حى شينگو بىلاي دەدى: قامسزداندىرۇعا قاتناسپاعان ناۋقاستاردىڭ قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋ قاراجاتى دا تەگىن بولادى. قامسزداندىرۇعا قاتناسپاعان ناۋقاستار جونىندە، مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋگە بەلگىلەنگەن شىپاحانالار قاتىستى ينفورماتسىيالاردى تىركەۋ جانە ھەمدەۋ شەمەنى ھەسەبىن ۋىداعداي ئىستەيدى، قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋ قاراجاتىن ئۇرىمجى قالاسىنداعى ھەمدەۋ قامسزداندىرۇىن بىتىرەتىن قۇرىلمدار الدىمەن تولەي تۇرادى، قالالىق ھەمدەۋ قامسزداندىرۇى جانە دەنساۋلىق ساقتاۋ، سالاماتتىق تاراۋلارىنىڭ تەكسەرۇىنە جىناقتاپ مالىمدەگەنەن كەيىن، قالالىق قازىنا تاراۋىنا اقشا بوساتۇىنا ئۇتىنىش ەتەدى.

ساۋقىتىرۇ بوينشا ھەمدەۋ قاراجاتىنىڭ ھەسەبىن جابۇ جاعىندا، قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋدەن سوڭ شىپاحانادان شىققان جاڭا تىپىتى ئىدارىسا ۋىرۇس وكېپ قابىنۇ دياگنوزى تۇراقتاندىرىلغان ناۋقاستار، اۋرۇ بەلگىسى جوق جۇئەمدالۇشلار سياقتىلارعا ساۋقىتىرۇ ھەمدەۋى اتقارىلادى، بۇدان تۇىنداعان ھەمدەۋ قاراجاتىنىڭ ھەسەبى جاڭا تىپىتى ئىدارىسا ۋىرۇس وكېپ قابىنۇ ھەمدەۋ قامتامامسزداندىرۇىنىڭ ھەرەكشە ساياساتى بوينشا جابىلادى.

ھەمدەۋ قۇرىلمدارىنىڭ تولەي تۇرۇ قىسمىن جەڭىلدەتۇ ئۇشىن، ئۇرىمجى قالاسى ناۋقاستاردى قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋدەن تۇىنداعان ھەمدەۋ قاراجاتىنا بولەك مەجە ھەسەپ اتقارىپ، ھەمدەۋ قۇرىلمدارىنىڭ جالپى سومالىق مەجە ھەسەپ كورسەتكىشنە ەنگىزبەيدى، ھەمدەۋ قىزمەت وتەۋىنىڭ ساپاسىن تومەندەتپەيدى، دەر كەزىندە ھەسەپ جاۋىپ، ناۋقاستاردىڭ قاراجات ماسەلەسى سەبەبىنەن دەر كەزىندە ھەمدەلمەي قالماۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتىپ، بەلگىلەنگەن ھەمدەۋ قۇرىلمدارىنىڭ ھەمدەۋ قامسزداندىرۇى جالپى سوماسى مەجە ھەسەبىن باسقارۇ ەرەجەسى سەبەبىنەن قۇتقارۇ ـ ھەمدەۋگە نقىال جاساماۋىنا شنايى كەپىلدىك ەتەدى.

ئىندەتتەن ساقتانىپ ۋىدە جاتقاندا

ماماندار كوڭىل كۆيدى رەتتەۋدىڭ التى قادامدىق "جاقسى ئادىسىن" كورسەتتى

ماماندار ھەسكەرتپەسى

گازەتىمىزدىكى جالپىلىق ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشلارى ئەتلىسى **چاۋ جين** 8 ـ ئايدىڭ 2 ـ كۈنى ۋۇرىمجىدەن حابارلايدى. ۋىدە جاتىپ ئىندەتكە قارسى تۇرعاندا، قوبالجۇ، مازاسىزدانۇ، ۋىقىسىزدىق سياقتى كەرەناۋ كوڭىل كۆي پايدا بولعاندا قايتۇ كەرەك؟ پسيحولوگيالىق مەدىتسىنا مامانى ۋىدە جاتقان جۇرتشىلىققا پسيحيكالىق قورعانۇدى جاقسى ئىستەۋدىڭ وتە ماڭزدى ەكەنىن، "التى قادام" بوينشا كوڭىل كۆيدى رەتتەۋگە بولاتىندىعىن ھەسكەرتتى.

شينجياڭ رۇحانى دەنساۋلىق ساقتاۋ ورتالىعى (ئۇرىمجى قالالىق 4 ـ حالىق شىپاحاناسى) پسيحيكالىق ولشەۋ ـ باعالاۋ ئۇبولىمىنىڭ مەڭگەرۇشىسى، اعا شىپاگەر شيا يەلىك بىلاي دەدى: "قاۋىمنىڭ ئىندەت تۇرالى تانىمى مەن تۇسىنگى جىل باسىنداعىدان ارتتى، ۋرەيلەنۇ پسيحيكاسى ازايعان بولۇى مۇمكىن، ئۇبراق ئار ئۇتۇرلى كوڭىل كۆي، پسيحيكا، ارەكەت اسەرلەرى جارىققا شعادى، قوزدىرۇدان پايدا بولاتىن بۇل اسەرلەردى ئۇزىن ـ ئۇزى رەتتەۋ ارقىلى پسيحيكالىق اقاۋسزدىقتى ساقتاۋعا بولادى".

شيا يەلىك مىنانى ۋىسنىس ەتتى: ئۇبىرىنشى قادامدا، ۋىدە وتىرعان جۇرتشىلىق وسى مەزگىلدەن پايدالانىپ تۇرمىس نىساناسى مەن بەتالىسىن قايتا رەتتەۋنە بولادى. جوسپار جاساۋعا بولادى، مىسالى، بالاعا سەرىك بولىپ نەشە كىتاپ وقۇ، قارتتارعا نەشە رەت دەنەسىن ۋقالاپ بەرۇ، ت. ب. وسى شاعىن نىسانالاردى بىرتىندەپ ورىنداپ، سول ارقىلى تۇرمىستا ئۇزىن مەڭگەرۇدى جۇزەگە اسىرىپ، پسيحيكالىق كۆيدىڭ تەپە ـ تەڭدىگىن ساقتاۋنا بولادى.

"ەكىنشى قادامدا، ئۇزىن تۇرمىس ئۇتارتىبىن ساقتاپ، ۋىلەسمەدى ارەكەت جاساۋعا، دەنەنىڭ قارسىلىق قۇاتىن ارتتىرۇعا قۇزاۋ كەرەك". شيا يەلىك بىلاي دەدى: قىزمەتى ۋاقىتشا توقتاعان جاس ادامدار وتە تەز ينتەرنەتكە ۋزاق ۋاقىت قۇنعىپ، جۇمىس، دەماس، ئىس ۋاقىتىن شاتاستىرىپ الادى، ۋاقىت وتە كەلە تورىعۇ، قوبالجۇ، مازاسىزدانۇ سياقتى كوڭىل كۆي پايدا بولادى، سوندىاي ـ اق ازىقتانۇدىڭ، ۋىقىنىڭ قالپىسىز بولۇىمەن دەنەسىنىڭ اۋرۇعا قارسىلىق قۇاتى تومەندەيدى.

ئۇشىنشى قادامدا، قازىرگى جاعدايدا قابىلداپ، ۋىدە جاتۇدىڭ ماڭزدىلىعىن جانە مۇنداي شارالاردى قولدانباۋدىڭ زيانىن ئۇتۇسىنىپ، سول ارقىلى ادەتتەگدەي قابىلداۋ كەرەك. جايىشىلىقتا ئىستەۋگە ۋاقىت تاپپايتىن ئۇزى اۋەس بولعان ئىستەردى ئىستەۋ، ايتالىق، سۇرەت سالۇ، مۇزىكا تىڭداۋ، ت. ب ارقىلى نازاردى باسقاعا اۋدارۇ كەرەك؛ ئۇرتىنشى قادامدا، باسقا تۇرعىدان ويلاۋ ارقىلى بەلسەندىلىكپەن ەنەرگيا ۋىستەۋ، وسى كەزدەگى ۋاقىتتان پايدالانىپ وتباسىنداعىلارمەن بىرگە وتىرىپ اڭگىمەلەسۇ، ئۇزارا قولداۋ، پسيحيكالىق قىسمعا توتەپ بەرۇ قابىلەتىن ارتتىرۇ كەرەك.

ەگەر مازاسىزدانۇ اسقىنىپ ۋىقىسىزدىقتا، اشۇىن باسا الماۋعا جەتكەندە، بەسىنشى قادامدا الدىمەن وزىنە ئىشتەي اڭعارتۇ، وزىمەن سويلەسۇ جانە ئۇزىن شابىتتاندىرۇ ارقىلى قوبالجۇدى جەڭىلدەتۇ كەرەك، تۇىستارىمەن، دوستارىمەن اڭگىمەلەسۇ ارقىلى دا كوڭىل كۆيدى باسۇعا بولادى. ئۇزىن رەتتەۋ ئىساتسىز بولعاندا، پسيحيكالىق قىسىم شەكتەن تىس جوعارى بولعاندا، التىنشى ساتعا ئۇتىپ، دەر كەزىندە كاسىبي تۇلعالاردان كومەك سۇراۋعا بولادى.

"بىزدە مول تاجرىيەلى كاسىبي شىپاگەرلەر ۋجمى بار، 9 پسيحيكالىق اقىل ـ كەڭەس تىكە جەلىسى اشىلعان، قالا تۇرعىندارىنىڭ رۇحانى ساۋلىققا قاتىستى ماسەلەلەردى شەشۇىنە كومەكتەسەمىز". شيا يەلىك بىلاي دەدى: ۋىرۇس ـــ اۋرۇ، ناشار كوڭىل كۆي دە اۋرۇ، ادامنىڭ كوڭىلى شاتتانعاندا پسيحيكالىق اۋرۇلاردان "قورعانۇ داۋالىن" تۇرعىزادى. كوپشىلىكتىڭ ەرەكشە مەزگىلگە بەلسەنە قاراۋىن، اقاۋسىز كوڭىل كۆيدە بولۇىن ئۇمىت ەتەمىن.